

του Μιχαήλ Χούλη, Θεολόγου

Η μεγάλη αξία της Παλαιάς Διαθήκης (Π.Δ.) βρίσκεται στη μοναδικότητα των προφητειών που περιέχει. Όλες συγκλίνουν στον Θεάνθρωπο Κύριο, που επισκέφθηκε τον πλανήτη μας για να οδηγήσει τον άνθρωπο στον Ουρανό, να μας ενώσει κατά Χάριν με τον άγιο Θεό. Εναγωνίως περίμενε η ανθρωπότητα τη λύτρωσή της. Και αυτό είναι φανερό όχι μόνο στην Π.Δ. αλλά και στα προχριστιανικά κείμενα όλων των λαών, που ανέμεναν με ελπίδα το ουράνιο παιδί του θείκου Πατρός, για να εγκαινιάσει μια νέα εποχή Πνεύματος και αληθείας, που ονομάζεται πλέον χριστιανική εποχή της Εκκλησίας, της αγιότητας και της θέωσης. Αναζητούσαν άνωθεν δηλαδή οι λαοί της γης τον Σοφό, τον Δίκαιο, τον Θεάνθρωπο, τον Λυτρωτή του κόσμου. Η θεοπνευστία και αλήθεια της Αγίας Γραφής αποδεικνύεται από την εκπλήρωση όλων των προφητειών στο πρόσωπο του Χριστού, από την μοναδική ποιότητα της διδασκαλίας της (ο Θεός Τριαδικός και Ένας στην ουσία Του, αγάπη προς τους εχθρούς κ.α.) και από το ανθρωπιστικά και αγιαστικά ανυπέρβλητο ανακαινιστικό μήνυμά της, αφού και τις καρδιές των ανθρώπων ιστορικά μαλάκωσε και τις νομοθεσίες των κρατών θετικά επηρέασε.

Την εποχή που γεννήθηκε ο Χριστός, ο αρχαίος κόσμος ήταν ένας κόσμος σε κατάπτωση: Κοινωνική, ηθική, πνευματική, αξιακή, πολιτισμική. Στους Εθνικούς επικρατούσε οικονομική διαφθορά, εκφυλισμός του ανθρωπίνου προσώπου, λατρεία αυτοκρατόρων, σύγχυση θρησκειών, χρεωκοπία των φιλοσοφικών ιδεών και υπερβολική υποτίμηση γυναικών, παιδιών και δούλων. Στους Ιουδαίους συναντούσε κανείς σκληρότητα, τυπολατρία και συμφεροντολογική θρησκευτικότητα. Τον Ένα δε Θεό στον οποίον πίστευαν θεωρούσαν αποκλειστικό προστάτη του έθνους των. Ο Χριστός ενηθρόπισεν επί αυτοκράτορος Οκταβιανού Αυγούστου σε έναν τέτοιο κόσμο, κατάπτωσης και παρακμής, όχι για να ιδρύσει ξεχωριστή θρησκεία, αλλά για να αφήσει το σώμα Του και το αίμα Του υπέρ της ζωής του κόσμου (Εκκλησία). Φανέρωσε την αλήθεια του Τριαδικού Θεού και αποκάλυψε ότι εκείνος είναι «η οδός, η αλήθεια και η ζωή» (Ιω. 14,6), ο Δρόμος αλλά και το Τέρμα της πνευματικής πορείας. Πληροφορίες για το πρόσωπο και το έργο Του έχουμε: Εκτός από τα τέσσερα Ευαγγέλια, από τους ιστορικούς Ιώσηπο (περιγράφει τον Χριστό ως μοναδικό θαυματουργό) και Φίλωνα, Τάκιτο και Σουετώνιο, Πλίνιο τον νεώτερο (που αναφέρει μάλιστα ότι οι χριστιανοί λάτρευαν τον Ιησού ως Θεό), τον ειδωλόλατρη Θαλλό (55 μ.Χ.), τους πρώτους γνωστικούς κι αιρετικούς της μεταποστολικής εποχής, τους αποστολικούς Πατέρες, το εβραϊκό βιβλίο Ταλμούδ κ.λπ.

Είναι γνωστή η προφητεία του Ησαΐα, όταν ξεκάθαρα είπε: «Ιδού, η Παρθένος θα συλλάβει, θα γεννήσει Υιόν και θα καλέσουν το όνομά Του Εμμανουήλ» (σημαίνει ο Θεός μαζί μας και είναι το θεολογικό όνομα του Ιησού) (7,14). Όχι μόνο δηλαδή, μας λέει ο Ησαΐας, θα εγκυμονήσει μια Ιουδαία παρθένος, αλλά θα γεννήσει και γιο και θα είναι και ο Θεός επί της γης. Άλλωστε 'Ιησούς' σημαίνει "ο Γιαχβέ σώζει", που δείχνει και πάλι την θεότητά Του. Για την θαυμαστή ευκρίνεια των προφητειών του ο Ησαΐας χαρακτηρίζεται εύστοχα "πέμπτos ευαγγελιστής". Ο πατριάρχης βέβαια Ιακώβ είχε πολύ πιο πριν αποκαλύψει: «Δεν θα χαθεί η εξουσία από τον Ιούδα ...μέχρις ότου εμφανιστεί ο Σηλώ (ο Μεσσίας). Σ' αυτόν οι λαοί θα

υπακούσουν» (Γέν. 49,10). Και είναι αλήθεια πως, όταν εμφανίσθηκε ο Ιησούς, στον θρόνο βρισκόταν ο Ηρώδης, που ήταν όχι Ιουδαίος βασιλίσκος αλλά Ιδουμαίος. Ακόμη, ο προφήτης Ιερεμίας προανήγγειλε την σφαγή των νηπίων από τον αιμοσταγή Ηρώδη (είχε σκοτώσει και αρκετούς από την ίδια του την οικογένεια) (38,15) και την Θεοτόκο ονόμασε ανατολική πύλη του ναού, από την οποία μόνο ο Κύριος θα περάσει (αιειπαρθενία της Θεοτόκου) (44,2). Ο δε θαυμαστός εν πνεύματι Δανιήλ ονομάζει τον Μεσσία βασιλέα εις τον αιώνα, και «αποκοπέντα λίθον άνευ χειρών», εννοώντας την θεϊκή Του γέννηση (7,14/2,45). Τέλος, ο Μαλαχίας μίλησε για την εμφάνιση του Προδρόμου Ιωάννη του Βαπτιστή: «Να εγώ στέλνω τον αγγελιοφόρο μου, που θα επιβλέψει το δρόμο πριν εγώ να κατέβω» (3,1) και ο Μιχαίας αναφέρεται στη Βηθλεέμ ως τόπο γεννήσεως του ευλογημένου παιδιού: Από τη Βηθλεέμ λέγει θα εξέλθει άρχοντας στον Ισραήλ, του οποίου όμως η γέννηση, η εμφάνιση, θα είναι «απ' αρχής, εξ ημερών αιώνος», δηλαδή χάνεται στην αιωνιότητα, ήτοι δεν είναι συνηθισμένος άνθρωπος, αλλά Θεάνθρωπος (5,1).

Όλα όσα ειπώθηκαν φανερώνουν ότι το μυστήριο του προσώπου του Ιησού Χριστού γίνεται «κατανοητό» όταν δια πίστεως αποδεχθούμε την διπλή γέννησή Του: Στον Ουρανό προαιωνίως μόνο από τον Θεό Πατέρα του και εν χρόνω στη γη μας μόνο από την Υπεραγία μητέρα Του, χωρίς την συνεργεία ανδρός, δια του Πνεύματος του Αγίου, όπως αναφέρει και η Καινή Διαθήκη (Γαλ. 4,4/ Ματθ. 1,20/ Λουκ. 1,35). Πρόκειται δηλαδή για το προαιώνιο μυστήριο τής εν χρόνω γεννήσεως του Υιού του Θεού, και μάλιστα σε ένα φτωχικό στάβλο, σε μια κρύα νύχτα, γεγονός που συμβολίζει την πνευματική αλογία και κατάπτωση της ανθρωπότητας και την μεγάλη ανάγκη που είχε η τελευταία για πνευματικό φίλημα ζωής, αφού ήδη υπαρξιακά χαροπάλευε.

Η ζωή και το έργο του Χριστού, δια των οποίων έφερε την 'καλήν αλλοίωσιν' στους ανθρώπους και την άνωθεν ειρήνη, για τους εθνικούς και τους Ιουδαίους (Εφ. 2,17), οδηγεί πλέον στην αληθή θεογνωσία και την αγιότητα εκείνους που εκλαμβάνουν υπεύθυνα την πίστη τους και επιθυμούν όντως να σωθούν. Το μήνυμα ως εκ τούτου των Χριστουγέννων είναι διπλό. Αφορά, ας επιτραπεί να πούμε, την τελειότητα κατά Θεόν και την τελειοποίηση κατ' άνθρωπον. Όσο το δυνατόν τέλειοι κατά Θεόν γινόμαστε όταν εκκλησιαζόμαστε, είμαστε ταπεινοί, δίκαιοι και αληθινοί, μετανοούμε για τα λάθη μας, προσευχόμαστε και κοινωνάμε τα υπερφυή άγια Μυστήρια. Πραγματικά άνθρωποι είμαστε όταν νοιαζόμαστε για τους διπλανούς μας, παρηγορούμε τους αναγκασμένους και εξασκούμε φιλανθρωπία όσο περνάει από το χέρι μας.

Δι' όλων αυτών γίνεται κατανοητό πως η αγάπη στη ζωή των ανθρώπων είναι το παν, αφού ενώνει όχι μόνο τους ανθρώπους με το Θεό, αλλά και τους ανθρώπους μεταξύ τους. Και το σχήμα εξάλλου του Σταυρού αυτό υπονοεί, και άνευ μιας τέτοιας ποιότητας ζωής η σωτηρία καθίσταται ανέφικτος.